

УДК 811.162.1=161.2'367'367.625'367.633

ЗЕЛІНСЬКА Марія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури та полоністики, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна (mariazielinska23@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3356-0592>

Scopus-AuthorID: 57216950955

ФЕНДАК Діана – магістрантка, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна (dianafendak@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2486-9984>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.58.3>

Бібліографічний опис статті: Зелінська, М., Фендак, Д. (2024). Вибрані аспекти реалізації прийменникового дієслівного керування у польській та українській мовах. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 58, 27–32, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.58.3>

ВИБРАНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИЙМЕННОКОВОГО ДІЄСЛІВНОГО КЕРУВАННЯ У ПОЛЬСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Анотація. У статті розглянуто особливості прийменникового дієслівного керування у польській та українській мовах у порівняльному аспекті. Порівняльне мовознавство дає змогу визначити подібності та відмінності у мовно-комунікативних структурах мов та їх уживанні, а також слугує налагодженню успішної міжмовної комунікації. Прийменниковий чи безприйменниковий спосіб сполучення дієслова з залежним словом та його словоформу визначає лексико-граматична норма мови.

У публікації зосереджено увагу на вимогах семантико-граматичних структур генеалогічно близькоспоріднених мов (польської та української). Для досягнення мети та реалізації поставлених завдань використано описовий та зіставний методи лінгвістичних досліджень. В обидвох мовах наявні окремі спільні риси синтаксичного зв'язку керування, які не створюють труднощів, з огляду на тотожність, у вживанні польських нормативних структур українцями (напр. *zasłużyć na coś* – заслуговувати на щось). Попри низку подібностей, як свідчить проаналізований матеріал, є суттєві розбіжності в прийменникових дієслівних конструкціях. Метою нашого дослідження є аналіз саме відмінних способів реалізації синтаксичного зв'язку керування в прийменникових конструкціях у польській та українській мовах на прикладі вибраних дієслівних словосполучень. Звернено увагу на польські та українські функціонально тотожні прийменникові дієслівні словосполучення, у яких: аналогічний прийменник поєднується з залежним словом у різних відмінках (напр. *zakochać się w kimś / czuść* – закохатися в когось / щось); вживається інший прийменник, який зумовлює зміну відмінкової форми залежного слова (напр. *ożenić się z kimś* – женитися на комусь (рідко з ким) або ж не спричиняє зміни відмінка залежного іменника або займенника (напр. *głosować na kogoś / coś* – голосувати за когось / щось).

Усвідомлення специфіки польських прийменникових дієслівних конструкцій сприятиме уникненню синтаксичних кальок з української мови та помилок, спричинених інтерференцією, у польському мовленні українців.

Ключові слова: синтаксис, дієслівне керування, прийменникові конструкції, польська мова, українська мова.

ZELINSKA Maria – PhD in Philology, Associate Professor of the Department of Foreign Literature and Polish Studies, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24, Ivan Franko Str., Drohobych, 82100, Ukraine (mariazielinska23@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3356-0592>

Scopus-Author ID: 57216950955

FENDAK Diana – master's student, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24, Ivan Franko Str., Drohobych, 82100, Ukraine (dianafendak@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2486-9984>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.58.3>

To cite this article: Zelinska, M., Fendak, D. (2024). Vybrani aspekty realizatsii prymennykovoho diieslivnogo keruvannia u polskii ta ukraïnskii movakh [Selected aspects of implementing prepositional verb government in the Polish and Ukrainian languages]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia «Filolohiia» – Problems of Humanities. “Philology” Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 58, 27–32, doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2023.58.3> [in Ukrainian].

SELECTED ASPECTS OF IMPLEMENTING PREPOSITIONAL VERB GOVERNMENT IN THE POLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES

Summary. *The article analyses the peculiarities of prepositional verb government in Polish and Ukrainian from a comparative perspective. Comparative linguistics allows us to indentify similarities and differences in the linguistic and communicative structures of both languages and their usage, and also helps to establish successful interlingual communication. The lexical and grammatical norm of a language determines the prepositional or non-prepositional way of combining a verb with a dependent word and its wordform.*

*The publication focuses on the semantic and grammatical structures of genealogically related languages (Polish and Ukrainian). To achieve the goal and implement the set tasks we have used the descriptive and comparative methods of linguistic research. In both languages, there are certain common features of the syntactic link of government, which do not cause any difficulties for Ukrainians in the use of Polish normative structures (e.g. *zasłużyć na coś* – *заслужувати на щось*), because of their identity. Despite a number of similarities, the analysed material demonstrates that there are significant differences in prepositional verb constructions. The purpose of the present study is to analyse the distinctive ways of implementing the syntactic control relations in prepositional constructions in Polish and Ukrainian on the example of selected verb phrases. Attention is paid to functionally identical prepositional-verb phrases in Polish and Ukrainian: a similar preposition is combined with a dependent word in different cases (e.g. *zakochać się w kimś / czymś* – *закохатися в когось / щось*); another preposition is used, which causes a change in the case of the dependent word (e.g. *ożenić się z kimś* – *женитися на комусь (рідко з ким)* or does not cause a change in the case of the dependent noun or pronoun (e.g. *głosować na kogoś / coś* – *голосувати за когось / щось*).*

Awareness of the specifics of Polish prepositional verb constructions will help to avoid syntactic calques from Ukrainian and the errors caused by interference in the Polish speech of Ukrainians.

Key words: *syntax, verb government, prepositional constructions, Polish language, Ukrainian language.*

Постановка проблеми. Порівняльна лінгвістика як розділ мовознавства зосереджується на вивченні подібностей та відмінностей між мовами на різних мовних рівнях. Встановлення особливостей, насамперед якщо йдеться про близькоспоріднені – у нашому випадку слов'янські мови (польську та українську) – має неабияке практичне значення, зокрема в методичному аспекті: звернення уваги на труднощі у вивченні мови, спричи-

нені міжмовною інтерференцією. У процесі вивчення іншої слов'янської мови перенесення одиниць, форм чи конструкцій на ґрунт виучуваної мови – явище неминуче. Неусвідомлення особливостей реалізації окремих польських конструкцій (прийменникових та безприйменникових) є причиною вживання синтаксичних кальок у польському мовленні українців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам польсько-українських мов-

них контактів у зіставному аспекті, зокрема на рівні синтаксису, присвячено дослідження І. Кононенко (Кононенко, 2012, с. 564–759), на труднощі в опануванні польської синтаксичної норми, з якими стикаються українці, звертає увагу А. Кравчук (Krawczuk, 2017, с. 226–293; Krawczuk, Kowalewski, 2017, с. 209–224; Krawczuk, 2019). Синтаксичним особливостям польського мовлення полоноцентричних спільнот України (на матеріалі текстів української польськомовної преси) присвячено дисертаційне дослідження О. Огорілко (Огорілко, 2014). М. Зелінська аналізує відмінні на тлі загальнопольської норми синтаксичні конструкції в польському мовленні молоді з України (Зелінська, 2018).

Актуальність роботи зумовлена необхідністю звернення уваги на доволі поширене явище вживання прийменникових конструкцій на взірць українських у польському мовленні українців.

Мета нашої розвідки – виявити відмінності в реалізації синтаксичного зв'язку керування на прикладі прийменникових конструкцій в українській та польській мовах. Мета передбачає виконання таких **завдань**: виділення польських та українських функційно тотожних прийменникових дієслівних словосполучень, у яких: аналогічний прийменник поєднаний із залежним словом у різних відмінках; вживано інший прийменник, який зумовлює зміну відмінкової форми залежного слова або не спричиняє зміни відмінка залежного іменника чи займенника.

Виклад матеріалу. Вичерпне знання специфіки добору прийменників сприятиме грамотному мовленню та уникненню помилок, спричинених міжмовною інтерференцією.

Останнім часом в українській мові спостерігаємо явище актуалізації прийменників. Цей процес відбувається у двох напрямках:

1) повернення до активного вжитку давніх споконвічно українських одиниць: *попри, на кшталт, на штиб, на манір, на взір, на взірць*.

2) пожвавлення використання прийменників: *по, від, у разі, з-поміж (із-поміж), задля* в публіцистичному та науковому стилях. Ці сполуки поступово втрачають риси стилістично маркованих одиниць та переходять до розряду загальноновживаних (Колібаба, 2015, с. 86–87).

У польському мовознавстві прийменникові структури – об'єкт активного розгляду. Зафіксовано, зокрема, тенденцію до заміни синтетичних конструкцій аналітичними: представники польської мовно-культурної спільноти вживають понад 400 прийменникових конструкцій, попри нормативність у словосполученні синтетичного зв'язку (Jabłońska, 2016, с. 75). Започатковано, отже, поступову трансформацію польського синтаксису з синтетичного в аналітичний, хоч ця взаємозамінність не завжди семантично стала (Jabłońska, 2016, с. 86–87).

Загалом прийменникова система вже тривалий час привертає увагу мовознавців. Семантика терміна «прийменник» указує на те, що ця мовна одиниця слугує в реченні передусім іменникові. На думку І. Білодіда, безприйменникові відмінкові форми виконують лише частину синтаксичних функцій, значно більше їх реалізують прийменники в тандемі з різними відмінковими формами; вони часто доповнюють зміст неперехідних дієслів (Білодід, 1972, с. 87). Проте прийменники як аналітичні синтаксичні одиниці доволі-таки неоднорідні з функційного погляду, тому що здатні вживатися не тільки в присубстантивній, але й у післядієслівній та причислівниковій позиціях. Характерне вживання прийменника, його призначення в системі мови відображають власне прийменники, які, приєднуючись до субстантивів, перетворюють їх на аналітичні прислівники, представлені прийменниково-відмінковими формами із просторовими, часовими, умовними, цільовими, допустовими значеннями. У результаті простежуємо значеннєву нівеляцію власне відмінкових значень (об'єктного, адресатного, інструментального, локативного) субстантива (Межов, 2019, с. 129). Прийменники, як стверджує Л. Колібаба, – це «найдинамічніший, найвідкритіший тип службових одиниць, у кількісному і якісному складі якого під впливом екстра- та інтралінгвальних чинників постійно відбуваються зміни. Вони виявляються насамперед у поповненні прийменникової системи новотворами та у внутрішній взаємодії в межах системи наявних прийменників, одні з яких на певному етапі розвитку мови витісняють інші на периферію мовного вжитку» (Колібаба, 2015, с. 78).

Прийменникове дієслівне керування в польській та українській мовах реалізовано в таких словосполученнях:

- 1) Дієслово + прийменник + іменник в родовому відмінку (V Praep N₂);
- 2) Дієслово + прийменник + іменник у давальному відмінку (V Praep N₃);
- 3) Дієслово + прийменник + іменник у знахідному відмінку (V Praep N₄);
- 4) Дієслово + прийменник + іменник в орудному відмінку (V Praep N₅);
- 5) Дієслово + прийменник + іменник в місцевому відмінку (V Praep N₆) (Кононенко, 2012, с. 581–584).

Основу синтаксичних функцій більшої частини первинних прийменників становить просторова семантика. На ґрунті цього просторового значення прийменників розвиваються й інші їхні функції – часові, причинні, цільові, об'єктні тощо (Білодід, 1972, с. 88).

За частотністю прийменникові конструкції дієслівного керування зі знахідним відмінком належать в українській та польській мовах до найбільш поширених. Стосовно частоти вживання знахідного відмінка, то він займає друге місце після родового (Білодід, 1972, с. 81).

Дієслівне керування є одним із найбільш поширених типів синтаксичного зв'язку в обох мовах, яке має також і значні розбіжності в реалізації, засвідчені формами залежного слова. Приміром: *pytać o niego* – *питати про нього*, *wyglądać na zadowolonego* – *виглядати задоволеним*, *zaopatrzyć kogoś w coś* – *забезпечити когось чимось*, *przyznać sobie o kim / czym* – *згадувати кого / що* (Кононенко, 2012, с. 578).

Зіставлення синтаксичних конструкцій обох мов – один із ефективних способів дослідження своєрідності концептуалізації світу в різних мовах, а відповідно, й універсальний прийом в оволодінні іноземною мовою.

В аналізі прийменникових конструкцій варто звернути увагу на дієслова, які в двох мовах вимагають однакових прийменників, проте в поєднанні з різними відмінками (у польській мові – з місцевим, в українській – знахідним), напр.: *zakochać się w kimś / czymś* – *закохатися в когось / щось* (*On zawsze zakochał się w starszych kobietach* – *Він завжди закохувався в старших жінок*); *opierać się na czymś* – *опиратися на щось* (*W tej sprawie opierał się na argumentach*

dyrektora – *У цій справі ми опиралися на аргументи директора*); *polegać na kimś / czymś* – *покладатися на когось / щось* (*Wiem, że mogę na tobie polegać* – *Я знаю, що можу на тебе покластися*).

Польський прийменник *na*, як і його український відповідник, поєднується з залежним словом у двох відмінкових формах: у знахідному або місцевому відмінках – залежно від семантики. У сполученні з формою місцевого відмінка *na / na* вказує на місцезнаходження чогось / когось або місце, де відбувається якийсь процес (*siedzieć na krześle* – *сидіти на стільці*). Розбіжності спостерігаємо у вживанні конструкцій з прийменником *na / na*, які окреслюють поверхню предмета як кінцевий етап переміщення чогось / когось, напр.: *Położ ten klucz na stole* (М. в.) – *Поклади цей ключ на стіл* (З. в.) (Język polski, 2003, с. 293; Білодід, 1972, с. 91).

На основі порівняльного аналізу українських та польських прийменникових дієслівних конструкцій виділяємо структури, які різняться прийменником та відмінковою формою іменника. До них відносимо, напр.: *obwinić (kogoś) o coś* – *звинувачувати (когось) у чомусь* (*Obwinił go o zdradę* – *Звинувачували його у зраді*); *ostrzegać (kogoś) przed czymś / o czymś* – *застережати (когось) від чогось* (*Ojciec ostrzegał córkę przed przypadkowymi znajomościami* – *Батько застерігав дочку від випадкових знайомств*); *ożenić się z kimś* – *женитися на кому* (рідко з ким) (*Adam ożenił się z Janą dwa lata temu* – *Адам женився на Яні два роки тому*); *przyznać się do czegoś* – *признаватися у чомусь* (діал. *до чого*) (*Wreszcie ona przyznała się do kłamstwa* – *Нарешті вона призналася у брехні*); *schować się przed kimś* – *сховатися від когось* (*Możesz sobie wyobrazić, że ten tchórz schował się przede mną w tylnej części podwórka* – *Уяви собі, що цей боягуз сховався від мене у задній частині подвір'я*); *sprzątać po kimś* – *прибирати за кимось* (*Nigdy nie będę po nim sprzątać, ponieważ on jak i ja ma obie ręce* – *Я ніколи не буду прибирати за ним, тому що він, як і я має обидві руки*); *uciekać przed kimś* – *(у)тікати від когось* (*W ten czas jak próbowałam ucieknąć przed nim, moje serce mocno się забило* – *У той час, як я пробувала утекти від нього, моє серце сильно застукало*); *wziąć / brać pod uwagę* – *брати до уваги* (*Dziękuję za wskazówkę, koniecznie weźmę ją pod uwagę* – *Дякую за підказку, обов'язково візьму її*

до уваги); *zapomnieć o czymś / kimś* – забути **про щось / когось** (*Proszę wybaczyć mi, że zapomniałam o twojej imprezie urodzinowej – Будь ласка, вибач мені, що я забула про твій день народження*). В окремих випадках вибір прийменника може залежати від значення стрижневого дієслова. У польській мові з дієсловом *uciekać* взаємодіють словоформи з прийменниками *od* і *przed*: *od* у значенні ‘виходити, виїжджати; покидати когось; уникати зустрічі з кимось, уникати чогось’, натомість *przed* – ‘віддалятися від когось, хто переслідує, біжучи’ (*Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, 2008, с. 1221).

Серед аналізованих дієслівних прийменникових конструкцій виділяємо такі, які в українській і польській мовах відрізняються прийменником, але відмінкова форма залежного слова ідентична. До них належать, зокрема: *bić się o coś* – битися **за щось** (*Oni bili się o tę piłkę – Вони билися за цей м'яч*); *brać / wziąć coś od kogoś* – брати **щось у когось** (*Nie chcę brać od niej pieniędzy – Не хочу брати від неї гроші*); *dbać o kogoś / coś* – **дбати про когось / щось** (*Jestem opiekuńczą osobą, lubię dbać o wszystkich i o wszystko – Я дбайлива особа, люблю дбати про всіх і про все*); *głosować na kogoś / coś* – **голосувати за когось / щось** (*Od 18 lat już masz prawo głosować na określonego kandydata – Від 18 років уже маєш право голосувати за конкретного кандидата*); *martwić się o kogoś / coś* – **турбуватися за когось / щось, про когось / щось** (*Nie martw się o egzaminie, długo uczyłaś się, dla tego jestem przekonana, że zestaw egzaminacyjny nie będzie dla ciebie trudny – Не турбуйся за іспит, ти довгий час готувалася, тому я переконана, що екзаменаційний білет не буде складним для тебе*); *pożyczać coś od kogoś* – **позичати щось у когось** (*Na uroczystość wypożyczyłam ekskluzywną torebkę od Ani – На святкування я позичила в Ані ексклюзивну сумочку*); *przekonać się o czymś* – **переконатися у чомусь** (*Nawet już moja mama się przekonała o skuteczności nowego produktu marki «MIXA» – Навіть моя мама вже переконалася в ефективності нового продукту від «MIXA»*); *walczyć o coś* – **боротися за щось** (*Jako Ukrainka zawsze będę walczyła o wolność – Як українка я завжди буду боротися за свободу*). Якщо йдеться про польське дієслово *walczyć*, то в поєднанні з прийменником *za* його вживають у значенні

‘брати участь у битві / війні; битися’, ‘захистити когось / щось’. Натомість з прийменником *o* – ‘борючись, прагнути досягнути щось, домагатися чогось’ (*Wielki słownik poprawnej polszczyzny*, 2008, с. 1274).

Висновки. У результаті проведеного порівняльного аналізу синтаксичного зв'язку керування у двох близькоспоріднених мовах (польській та українській) звернено увагу на певні спільні та відмінні риси у прийменникових дієслівних конструкціях.

Окрім цілком ідентичних структур, напр. *czekać na kogoś / coś* – **чекати на когось / щось**; *śmiać się z kogoś / czegoś* – **сміятися з когось / чогось**, функціонують прийменникові конструкції, на які слід звернути особливу увагу в процесі вивчення польської мови як іноземної. Відмінність польських синтаксичних структур від їхніх українських еквівалентів полягає, зокрема, у:

1) наявності аналогічного прийменника, який вимагає іншого відмінка залежного слова: *agitować za kims / czymś* – **агітувати за когось / щось**; *wątpić w kogoś / coś* – **сумніватися в когось / чомусь**;

2) сполученні з різними прийменниками та відмінковими формами залежних слів: *przyznać się do czegoś* – **зізнатися в чомусь**; *siedzieć przy stole* – **сидіти за столом**;

3) поєднанні з різними прийменниками та ідентичній іменниковій / займенниковій словоформі: *zacząć od czegoś* – **почати з чогось**; *zadzwoić pod numer* – **задзвонити на номер**.

Відмінності здебільшого проявляються у керуванні за допомогою різних прийменників та інших відмінкових форм у зіставлених мовах. Через неврахування цих відмінностей у польському мовленні українців з'являються структурні кальки, які, попри незвичність з перспективи носія польської мови, здебільшого не впливають на зрозумілість висловлень та успішність комунікації.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в зіставному аналізі польських та українських безприйменникових дієслівних словосполучень, що дасть нам змогу виокремити відмінні риси реалізації синтаксичного зв'язку керування у двох мовах та узагальнити результати дослідження специфіки опосередкованого та безпосереднього способів керування в близькоспоріднених мовах.

ЛІТЕРАТУРА

- Зелінська М. З.** Комунікативна компетенція молодих носіїв польської мови західних областей України : Монографія. Дрогобич : Посвіт, 2018. 288 с.
- Колібаба Л.** Актуалізовані прийменники в українській літературній мові початку XXI сторіччя. *Українська мова*. 2015. № 4. С. 78–88.
- Кононенко І.** Українська та польська мови : контрастивне дослідження, Варшава, 2012. 808 с.
- Межов О.** Вплив дієслівних постфіксів-прийменників на вибір об'єктних відмінків у сучасній українській мові. *Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській* : зб. наук. пр. / Ін-т укр. мови НАН України. Київ, 2019. С. 129–138.
- Огорілко О. В.** Синтаксичні особливості текстів сучасної польськомовної преси в Україні : автореф. дис. ... канд. філ. наук : спеціальність 10.02.03. Київ, 2014. 20 с.
- Сучасна українська літературна мова. Синтаксис : [кол. монографія] / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР; за заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1972. 516 с.
- Jabłońska M.** Konstrukcje przyimkowe jako jeden z przejawów analizacji polszczyzny. *Poradnik Językowy*. 2016. №8. S. 75–89.
- Язык польски. *Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego*. Warszawa : WILGA Sp. z o. o., 2003. 496 s.
- Krawczuk A.** Leksykologia i kultura języka polskiego. Podręcznik dla szkół wyższych. T. 2. Kultura języka. Kijów : Firma «INKOS», 2017. 328 s.
- Krawczuk A.** Związki rządu we współczesnej odziedziczonej polszczyźnie pisanej na Ukrainie na tle języka ogólnopolskiego. *Z bliska i z daleka. Język polski w badaniach językoznawców lwowskich i toruńskich* / Pod red. M. Gębki-Wolak i A. Krawczuk. Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2019. S. 79–102.
- Krawczuk A., Kowalewski J.** Metodyka nauczania języka polskiego. Język i kultura w dydaktyce polonistycznej na Ukrainie. Kijów : Firma «INKOS», 2017. 324 s.
- Wielki słownik poprawnej polszczyzny / Pod red. A. Markowskiego. Warszawa : PWN, 2008. 1708 s.

REFERENCES

- Bilodid, I. K.** (Ed.). (1972). *Suchasna ukraïnska literaturna mova. Syntaksys [Modern Ukrainian literary language. Syntax]*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
- Jabłońska, M.** (2016). Konstrukcje przyimkowe jako jeden z przejawów analizacji polszczyzny [Prepositional constructions as one of the manifestations of the analyticization of Polish language]. *Poradnik Językowy – Language Guide*, (pp. 75–89). Warszawa [in Polish].
- Język polski. Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego* (2003) [*The Polish Language. Professor Andrzej Markowski's Guidebook*]. Warszawa: WILGA Sp. z o. o. [in Polish].
- Kolibaba, L.** (2015). Aktualizovani pryimennyky v ukraïnskii literaturnii movi pochatku XXI storichchia [Actualised prepositions in the Ukrainian literary language of the early XXI century]. *Ukraïnska mova – Ukrainian language*, (Issue 4), (pp. 78–88) [in Ukrainian].
- Kononenko, I.** (2012). *Ukraïnska ta polska movy: kontrastyvne doslidzhennia [Ukrainian and Polish: a contrastive study]*. Warsaw [in Ukrainian].
- Krawczuk, A.** (2017). Kultura języka [The culture of language]. In A. Krawczuk, *Leksykologia i kultura języka polskiego. Podręcznik dla szkół wyższych – Lexicology and Culture of the Polish Language. Textbook for higher education institutions* (Vols. 1–2; Vol. 2). Kijów: Firma «INKOS» [in Polish].
- Krawczuk, A.** (2019). Związki rządu we współczesnej odziedziczonej polszczyźnie pisanej na Ukrainie na tle języka ogólnopolskiego [Government Relationships in Contemporary Inherited Written Polish in Ukraine Against the Background of the General Polish Language]. In M. Gębka-Wolak, A. Krawczuk (Eds.), *Z bliska i z daleka. Język polski w badaniach językoznawców lwowskich i toruńskich – From near and far. Polish language in research by linguists from Lviv and Toruń*, (pp. 79–102). Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika [in Polish].
- Krawczuk, A., Kowalewski, J.** (2017). *Metodyka nauczania języka polskiego. Język i kultura w dydaktyce polonistycznej na Ukrainie [Methods of teaching the Polish language. Language and culture in Polonist didactics in Ukraine]*. Kijów: Firma «INKOS» [in Polish].
- Markowski, A.** (Ed.). (2008). Wielki słownik poprawnej polszczyzny [Large dictionary of the normative Polish language]. Warszawa: PWN [in Polish].
- Mezhov, O.** (2019). Vplyv diieslivnykh postfiksiv-pryimennykiv na vybir obiektnykh vidminkiv u suchasniï ukraïnskii movi [The influence of verbal postfixes-prepositions on the choice of object cases in the modern Ukrainian language]. *Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській – Grammar space of the modern Ukrainian linguistics. To Kateryna Hryhorivna Horodenska* (pp. 129–138). Kyiv [in Ukrainian].
- Ohorilko, O.** (2014). *Syntaksychni osoblyvosti tekstiv suchasnoi polskomovnoi presy v Ukraini [Syntactic features of texts of the contemporary Polish-language press in Ukraine]*. (Extended abstract of Candidate's thesis). Kyiv [in Ukrainian].
- Zelinska, M.** (2018). *Komunikatyvna kompetentsiia molodykh nosiiv polskoi movy zakhidnykh oblastej Ukrainy: Monohrafiia [The Communicative Competence of Young Polish Speakers of the Western Regions of Ukraine]*. Drohobych : Posvit [in Ukrainian].